

Document : Beleidsinstructie Bureau MinAEI, DPL en DIMAS
Nummer : BMAEI – 1858/24 - B
Onderwerp : **Beleidsinstructie aanbevelingen n.a.v. voortdurende (economische) ontwikkelingen en het geconstateerde arbeidstekort**
Datum : 31 juli 2024
Status : tot 1 januari 2026

Beleidsinstructie aanbevelingen n.a.v. voortdurende (economische) ontwikkelingen en de geconstateerde behoefte aan arbeidskrachten

Aanleiding en doel *Aan de hand van de economische ontwikkelingen en geconstateerde maar ook verwachte behoefte aan arbeidskrachten op de lokale arbeidsmarkt is er behoefte aan nieuwe beleidsinstructies met betrekkingen tot vergunningen tot tijdelijk verblijf (verblijfs- en werkvergunningen)*

Ingangsdatum beleidsinstructie *1 augustus 2024*

Relevante bepalingen *Handboek Toelating 2023, Brief van commerciële sector d.d. 16/01/24, Vervolgbriefen commerciële sector met aanbevelingen d.d. 29/02/24 en 04/04/24, beleidsinstructies van 2021 en 2022*

Vastgesteld door *Minister van Arbeid, Energie en Integratie*

Inleiding

Overwegende dat:

- Op 11 december 2020 door ondergetekende als toenmalige minister van Sociale Zaken en Arbeid, gezamenlijk met de minister van Justitie, Veiligheid en Integratie een aantal beleidsinstructies waren uitgevaardigd naar aanleiding van de economische impact van de Covid-19 pandemie op Aruba welke het noodzakelijk maakte maatregelen te treffen onder andere ter bescherming van de Arubaanse economie en de toendertijd sterk gewijzigde arbeidsmarkt.
- Eind 2021 enkele beleidsinstructies waren uitgevaardigd met als doel om de vergunningsaanvraag en -afgifte procedures zowel bij DPL als bij DIMAS efficiënter en effectiever te maken, waaronder het beleid aangaande de “*alternative legal pathway*” en de instructie met aanvulling op de DIMP-compliance norm.
- Sedert begin 2022 de commerciële sector, door middel van een schrijven d.d. 6 april 2022, signalen heeft gegeven van het bestaande tekort aan arbeidskrachten op de lokale arbeidsmarkt en dringend aandacht hiervoor heeft verzocht, welke geleid heeft tot de invoering van een tweetal beleidsinstructies in augustus 2022 en november 2022.
- In een poging het geconstateerde arbeidstekort op de lokale arbeidsmarkt met de nodige dringendheid tijdelijk te verhelpen in het Handboek Toelating 2023 een nieuw categorie kortlopende vergunning is opgenomen, de zgn. “*special projects permits*”.
- De economische ontwikkeling in volle vaart is en blijft groeien in de komende jaren. Na de Covid – 19 pandemie is de economie met grote sprongen hersteld en heeft zelfs de verwachtingen overschreden. De jaren 2022 en 2023 worden gekenmerkt door uitzonderlijke economische groei, wat de veerkracht en weerbaarheid van de Arubaanse economie en haar vitale toeristische sector onderstreept.

- Voor het jaar 2024 een economische groei wordt verwacht van 8.5% terwijl voor het jaar 2025 de prognose op 1.3% staat¹. Zoals vermeld door de Centrale Bank van Aruba (CBA) en de Directie Economische Zaken en Handel en Industrie (DEZHI), in hun respectieve publicaties op de economische ontwikkeling van Aruba², doet Aruba het beter dan verwacht alhoewel het zorgvuldig de globale economische uitdagingen moet bewaken, met name in het licht van inflatiedruk, investeringsmogelijkheden in de regio en de mondiale politieke spanningen.
- Daarnaast al vaststaat dat Aruba in de jaren 2023 tot 2025 rekest op 1650 extra hotelkamers door drie grote nieuwe hotelprojecten en dat eerdergenoemde economische ontwikkelingen direct gevolgen hebben voor de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.
- De kernindicator, het *werkloosheidscijfer* op Aruba, een daling blijft kennen sinds het jaar 2022 en in de laatste twee jaren (2022 en 2023) Aruba het laagste werkloosheidscijfer heeft gemeten sinds het jaar 2000. In het jaar 2022 wordt een werkloosheidscijfer gemeten van 4.3% terwijl in het jaar 2023 Aruba een nog lager werkloosheidscijfer heeft gekend, namelijk 4.0%.
- Gezien de prognoses op het economisch vlak de verwachting bestaat dat het werkloosheidscijfer laag zal blijven en een laag werkloosheidscijfer zich al heel snel vertaalt in een tekort aan arbeidskrachten omdat er bijna geen werklozen zijn terwijl aan de andere kant een aantal belangrijke projecten in de pipeline zitten die eveneens bepalend zijn voor de economische groei in de komende jaren en dit aldus betekent dat er meer arbeidskrachten nodig zullen zijn om de ontstane vacatures te kunnen vervullen, welke, zoals hierna zal blijken, intussen meerdere malen door de werkgevers- en werknemersorganisaties is aangegeven.
- Volgens de bevolkingsprojectie uitgevoerd door het Centraal Bureau Statistiek (CBS) voor de jaren 2020 – 2040 en rekening houdend met het aantal hotelkamers dat staat gepland Aruba zal moet rekenen op een bevolkingsgroei van rond de 5052³ personen. Alleen 4% van deze personen zullen op Aruba zijn geboren, terwijl de grootste groep dan uit buitenlandse arbeidskrachten moet bestaan. De projectie van het CBS ook aangeeft dat de grootste groep in de leeftijdscategorie van 25-44 jaren zal zitten (43%), wat door Svb is aangewezen als de meest gewenste leeftijdscategorie, gevolgd door de leeftijdscategorie van 45-64 (30%) en jongeren (15-24 jaren) (12%).
- Het huidige aanbod op de arbeidsmarkt niet toereikend is vergeleken met de huidige vraag op de arbeidsmarkt op de arbeidsmarkt. Zo heeft de Kamer van Koophandel op eigen initiatief een verkennend onderzoek verricht in de maanden februari en maart 2024 op de arbeidsmarkt om na te gaan hoeveel bedrijven hun vacatures niet kunnen vervullen door een tekort aan arbeidskrachten.
- De commerciële sector begin 2024, bij wijze van een schrijven d.d. 16 januari 2024, wederom hun uitermate bezorgdheid hebben geuit met betrekking tot het bestaande c.q. groeiende arbeidstekort op de lokale arbeidsmarkt, over het feit dat er naar hun mening niet de nodige aandacht hieraan is gegeven, althans niet voldoende actie is ondernomen om dit problematiek structureel aan te pakken.
- Na diverse brieven (bevattende aanbevelingen) van de commerciële sector over dit onderwerp er in de periode tussen 29 februari 2024 en 18 april 2024 diverse bijeenkomsten waren gehouden met onder andere (vertegenwoordigers van) de commerciële sector, werknemersorganisaties in de privésector en het DPL.
- De tijdens de bijeenkomsten gevoerde discussies hebben geleid tot een aantal aanbevelingen om de arbeidstekort waarmee Aruba thans te kampen heeft op effectieve en efficiënte manier te trachten te verhelpen, aangezien er nog altijd sprake is van belangrijke, voortdurende economische ontwikkelingen op Aruba, waaronder niet alleen de bouw maar uiteindelijk de exploitatie van nieuwe hotelprojecten, die de behoefte en vraag naar de inzetbaarheid van (lokale) arbeidskrachten hebben doen toenemen, waardoor het noodzakelijk is om een nieuwe omvangrijk doch integraal beleidsinstructie in te voeren.
- De noodzaak bestaat aan het al dan niet tijdelijk aanpassen van het Toelatingshandboek, in ieder geval zolang er een dringende behoefte bestaat aan (buitenlandse) arbeidskrachten vanwege de diverse – in aanbouw zijnde – hotelprojecten. In dier voege wordt het gangbaar Toelatingsbeleid, zoals vastgesteld in het Toelatingshandboek 2023, op de navolgende punten tijdelijk gewijzigd c.q. aangepast.

¹ Bron: Economic Outlook 2024-2025 (DEZHI).

² State of the Economy – 2023 (CBA); Economic Outlook 2024-2025 (DEZHI).

³ Scenario is gebaseerd op 1650 hotelkamers, 1.4 werknemers per kamers, 100% niet op Aruba geboren migranten en 0.33 extra migranten per hoofd-migrant.

Instructie

In aanmerking nemende dat ingevolge artikel 7 lid 6 van de LTU (AB 1993 no. GT 33) aan een vergunning tot tijdelijk verblijf onder andere voorwaarden kunnen worden verbonden zowel in het algemeen belang, alsmede ten aanzien van het uitoefenen van bepaalde beroepen of bedrijven, respectievelijk ten aanzien van het in dienst zijn van een bepaalde werkgever.

Algemeen

- I. Vergunningsaanvragen ten behoeve van Koninkrijksonderdanen worden vrijgesteld van de vereiste arbeidsmarkttoets.
- II. Vergunningsaanvragen ten behoeve van Stagiaires worden vrijgesteld van de vereiste arbeidsmarkttoets.
- III. Aan internationale studenten die een aanvraag voor een studentenvergunning indienen wordt niet langer een werkverbod opgelegd, waardoor deze voorwaarde c.q. beperking van de af te geven studentenvergunningen wordt verwijderd.
- IV. Kennismigranten/hoger kader, zijnde alle migranten met een opleidingsniveau gelijkwaardig aan HBO niveau of hoger, zijn geheel vrijgesteld van de arbeidsmarkttoets.

Beroepspersonen – sector toerisme

Naar aanleiding van de diverse consultatieronden met vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties, wordt de in het Toelatingshandboek opgenomen lijst van beroepspersonen waarvoor geen arbeidsmarkttoets via DPL doorlopen moet worden en aldus daarvan vrijgesteld zijn, tijdelijk gedeeltelijk uitgebreid c.q. opengesteld. De op pagina 81 van het Toelatingshandboek vermelde “**LIJST BEROESPERSOENEN ARBEID: In de sector toerisme**” wordt uitgebreid met in de **BIJLAGE-A** vermelde functies, met de vermelding dat de lijst niet limitatief is en mogelijkserwijs - indien de noodzaak daartoe bestaat –opengesteld dan wel aangevuld kan worden.

Nader onderscheid migranten naar aankomstdatum

In het kader van de uitvoering van onderhavig beleidsinstructies zal er een onderscheid moeten worden gemaakt tussen de categorie “reeds aanwezige migranten” en “nieuwe migranten” waarbij de datum van aankomst zal komen te gelden als criterium voor onderscheid tussen de twee categorieën.

1. Alle vreemdelingen die **vóór 1 januari 2024** Aruba op rechtmatige wijze zijn binnengekomen vallen onder de categorie “reeds aanwezige migranten”. Degenen die nadien rechtmatig zijn binnengekomen zullen worden aangemerkt als “nieuwe migranten”.
2. Een reeds aanwezige migrant kan, vanaf het moment dat hij/zij legaal op Aruba verblijft en in het bezit is van een verblijfs- c.q. werkvergunning, terstond een vergunningsaanvraag met als doel “Gezinshereniging” kunnen indienen.
3. Reeds aanwezige migranten die bij Enseñanza pa Empleo (EpE) met succes cursussen van tenminste 12 weken hebben afgerond worden vrijgesteld van de arbeidsmarkttoets.

Voor wat betreft de lijst van vereiste documenten bij het aanvragen van een verblijfs- c.q. werkvergunning zullen de navolgende documenten niet langer opgevraagd worden c.q. vereist zijn voor de categorie “reeds aanwezige migranten”:

- Vereiste van referentiebrief:
Bewijs van gevolgde opleiding en certificaten.

Algemeen geldende vereisten

Voor alle categorieën vergunningen, en voor alle categorieën migranten is te allen tijde vereist:

- (i) Verklaring Omtrent een Gedrag voorzien van een apostille; en
- (ii) Bewijs van rechtmatige binnenkomst op Aruba.

Evaluatiebepaling

Deze beleidsinstructie zal desgewenst binnen zes (6) maanden na inwerkingtreding worden geëvalueerd.

De Minister van Arbeid, Energie en Integratie

Dhr. Glenbert F. Croes

BIJLAGE - A

De op pagina 81 van het Toelatingshandboek 2023 voorkomende lijst in de categorie 'LIJST BEROEPSPERSONEN ARBEID: In de sector toerisme (bij een hotel van minimaal 50 kamers)' wordt uitgebreid met de navolgende functies:

- Director of Sales;
- Cook;
- Chef;
- Baker;
- Butcher;
- Kitchen assistant;
- Room attendant;
- Housekeeper;
- Cleaner;
- Pool attendant;
- Waiter;
- Bartender;
- F&B host;
- Front desk clerk;
- Technician (all levels);
- Bookkeeper;
- Accountant.